

Č. 4900.

Školství. — Administrativní řízení: I. * Podle § 40 mor. zák. o dozoru ke školám z 12. ledna 1870 č. 3 z. z. ve znění zák. z 27. listopadu 1905 č. 4 ex 1906 nemá opravný prostředek podaný proti výroku zem. škol. rady ex lege odkladného účinku. — II. Udání otce, že dá dítě soukromě vyučovati, nezbavuje jej trestnosti pro neposílání dítěte do školy veřejné.

(Nález ze dne 15. září 1925 č. 19.456/24).

Prejudikatura: Boh. 3857 adm. a j.

Věc: František N. v H. proti zemské školní radě v Brně o potrestání pro nedbalou docházku školní.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Vynesením zšr-y v Brně z 15. ledna 1924 byl st-lův syn František N. vyloučen z návštěvy veř. obecné školy s něm. jazykem vyučovacím v H. a přikázán obecné škole s českým jazykem vyučovacím tamtéž. Současně poznamenáno, že případné odvolání nemá odkladného účinku.

Nálezem předsedy ošv-u v Olomouci z 25. února 1924 byl pak st-l v základě svého doznání odsouzen pro přestupek § 24 zák. z 24. ledna 1870 č. 17 mor. z. z., spáchaný tím, že přes vyzvání nedal zapsati své dítě do české školy, do níž bylo vyreklamováno, podle § 14 zák. ze 13. července 1922 č. 226 Sb. k pokutě 25 K ve prospěch učitelského pensijního fondu, v případě nedobytnosti k vězení v trvání 24 hodin. St-l se tehdy hájil tím, že dítě nedal zapsati do české školy proto, že matka byla Němkou.

Odvolání podanému z trestního nálezu zšr mor. nař. rozhodnutím nevyhověla, poněvadž skutková podstata přestupku st-li kladeného za vinu jest prokázána.

Stížnost popírá, že by byla dána skutková podstata přestupku zanedbání návštěvy školy a uvádí pro posilu svého právního stanoviska, že 1) výrok školních úřadů o vyloučení dítěte st-lova z německé obecné školy není pravoplatným, ježto odvolání podané z vynesení zšr-y z 15. ledna 1924 není dosud vyřízeno, jakož i že 2) st-l hned při svém výslechu výslovně prohlásil, že dává dítě vyučovati soukromě.

Nss nemohl dáti stížnosti za pravdu a to z těchto úvah:

ad 1. Předposlední odstavec § 40 zák. z 27. listopadu 1905 z. z. č. 4 ex 1906 pojednává o opravných prostředcích podaných proti opatřením a rozhodnutím ošr-y (nyní ošv-u) a praví výslovně, že stížnosti tyto mají účinek odkladací. V odstavci bezprostředně následujícím však, který mluví o stížnostech proti rozhodnutím zšr-y, není o odkladném účinku žádné zmínky. Tato skutečnost je tím nápadnější, že byl tímto novým zněním § 40 zrušen starý § 40 zák. z 12. ledna 1870, č. 3 z. z., v němž stížnostem podaným do rozhodnutí zšr-y, pokud byly podány do 14 dnů, byl odkladný účinek výslovně přiznán. Sluší proto míti za to, že zákonodárce nechtěl v novém znění zákona již v žádném případě přiznati stížnostem podávaným do rozhodnutí zšr-y ex lege suspensivní účinek a že nechtěl výkon rozhodnutí těch oddalovati. Platí

tu proto všeobecné zásady o pořadu práva v řízení správním, jež jsou vysloveny v dekretu dv. komory z 2. března 1799, sb. pr. zák. XIV. č. 19 a v § 93 min. nař. ze 17. března 1855 č. 52 ř. z. toho obsahu, že jsou opatření, jichž jest ve veřejném zájmu nutně třeba, ihned vykonatelná a mohou za taková úřadem býti prohlášena (srov. Budw. 7797).

K stejnému závěru vede dále i úvaha založená na výkladu § 20 zák. z 27. listopadu 1905 z. z. č. 4 ex 1906 ve spojení s §em 34 mor. zem. zák. z 24. ledna 1870 č. 17 z. z. Podle § 20, odst. 2 zák. č. 4 mor. z. z. ex 1906 jest dítě školou povinné ve smyslu nálezu tohoto soudu Boh. 1397 adm. zpravidla — nehledě k výjimkám § 23 zákona o školách národních z r. 1869 — povinno choditi do školy, jejíž jazyk vyučovací se shoduje s národností jeho. Nenavštěvuje-li dítě onu školu, která se shoduje s národností jeho, pak zanedbává s hlediska cit. ustanovení zákonného návštěvu školy povinné a má výrok příslušného školního úřadu, kterým se konstatuje povinnost návštěvy školy té, právní povahu rozhodnutí ve příčině návštěvy školní zanedbané resp. nezačaté. Potom arcíř odvolání podaná z rozhodnutí takového nemají podle § 34 zák. 24. ledna 1870 č. 17 z. z. účinku odkladacího a mohou i rozhodnutí stranou v odpor vzatá školskými úřady býti prováděna. Není proto třeba, aby výrok školních úřadů o vyloučení dítěte z návštěvy veř. školy národní s německým jazykem vyučovacím byl pravoplatným v době vydání trestního nálezu vůči otci jako zákonnému zástupci jeho a je výtkou stížnosti shora pod bodem 1 poznamenaná, lichou.

ad 2. Tvrzení st-lovo jest v rozporu s obsahem správních spisů (trestního rejstříku), z nichž plyne, že se st-l při ústním líčení dne 25. února 1924 u ošv-u v Olomouci ani slovem nezmínil o soukromém vyučování dítěte svého a že teprve v odvolání, podaném z trestního nálezu (pod bodem 5) zdůrazňoval, že dá dítě své soukromě vyučovati učitelem Josefem T. Pak se ovšem dítěti st-lovu nedostávalo v době rozhodné pro posouzení trestnosti st-lovy domácího vyučování a nebyl splněn předpoklad, na který váže § 204 řádu škol. a vyuč. z 29. září 1905 č. 159 ř. z. osvobození dítěte od povinnosti návštěvy veř. školy obecné (srovn. nál. Boh. 3857 adm. a nál. z 9. května 1925 č. 20.382/24). Nebylo tedy dítěti st-lovo ve zmíněné době soukromě vyučováno a nebylo tu titulu pro vyloučení trestnosti s hlediska cit. § 204 řádu škol. a vyuč.

Č. 4901.

O b e c n í d á v k y. — S t a v e b n í p r á v o: * Dokud nebylo uděleno parcelační povolení, nemůže parcelační dávka býti prominuta; prominutí takové je právně bezúčinné.

(Nález ze dne 15. září 1925 č. 5383).

P r e j u d i k a t u r a: Boh. 4607 adm.

V ě c: Obec hlavního města Prahy proti zemskému správnímu výboru v Praze o parcelační dávku.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.